

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

21.09.2021

Lēmums Nr. 5-02/23 **par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu**

Adresāts:

SIA “*Alūksnes putnu ferma*”, reģistrācijas Nr. 43203003333, juridiskā adrese: Kārļa Ulmaņa gatve 119, Mārupe, Mārupes novads, LV-2167; pasta adrese: “*Putni*”, Ziemera pagasts, Alūksnes novads, LV-4301, elektroniskā pasta adrese: info@apf.lv (turpmāk – Ierosinātāja).

Paredzētās darbības nosaukums:

Izmaiņas esošajā SIA “*Alūksnes putnu ferma*” darbībā – vistu audzēšanas un olu ražošanas kompleksa “*Alūksnes putnu ferma*” pārbūve un ražošanas apjomu palielināšana (turpmāk – Paredzētā darbība).

Paredzētās darbības iespējamā norises vieta:

Nekustamie īpašumi “*Putni*” (kadastra apzīmējums 3696 008 0051), “*Mētras*” (kadastra apzīmējums 3696 008 0052) un “*Mētras I*” (kadastra apzīmējums 3696 008 0177), Ziemera pagasts, Alūksnes novads (turpmāk – Darbības vieta).

Īss paredzētās darbības raksturojums, faktu konstatācija un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Vides pārraudzības valsts birojs (turpmāk – Birojs) 2021. gada 23. augustā ir saņēmis Ierosinātājas 2021. gada 19. augusta paredzētās darbības iesniegumu “*Paredzētās darbības iesniegums vistu audzēšanas un olu ražošanas kompleksa “Alūksnes putnu ferma” pārbūvei un ražošanas apjomu palielināšanai Alūksnes novada Ziemera pagastā*” (turpmāk – Iesniegums) saskaņā ar likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (turpmāk – Novērtējuma likums) 4. panta pirmās daļas 1. punktu.
2. Ierosinātāja mājputnu audzēšanas kompleksa pārbūvei un ražošanas apjomu palielināšanai ietekmes uz vidi novērtējumu (turpmāk – IVN) iepriekš jau veikusi laika posmā no 2017. gada līdz 2019. gadam. Par IVN ietvaros sagatavoto IVN ziņojumu Birojs Atzinumu Nr. 5-04/7 izdeva 2019. gada 11. novembrī. Alūksnes novada dome 2019. gada 28. novembrī pieņēma Lēmumu Nr. 364 (sēdes protokols Nr.13, 32.p.) “*Par paredzētās darbības akceptēšanu*”. Ar Alūksnes novada domes Lēmumu Nr. 364 akceptēta Ierosinātājas IVN ietvaros vērtētā B alternatīva, kas paredz 425 000 mājputnu (dējējvistu) audzēšanu.
3. Ierosinātājas esošajai darbībai Valsts vides dienests ir izsniedzis 2010. gada 15.marta atļauju A kategorijas piesārņojošai darbībai Nr. MA10IA0001 (turpmāk – Atļauja). Atļauja pārskatīta un atjaunota 2015.gada 7.decembrī un 2020.gada 27. jūlijā. Atļauja izsniegta:

- 3.1. 425 000 mājputnu (dējējvistu) audzēšanai vienlaicīgi un olu ražošanai 60 000 000 olas gadā;
- 3.2. iekārtām pārtikas produktu ražošanai, kurās apstrādā un pārstrādā dzīvnieku izcelsmes produktus un saražo no 1 līdz 75 tonnām gatavās produkcijas dienā vai kurās apstrādā un pārstrādā augu izcelsmes produktus un saražo no 10 līdz 300 tonnām gatavās produkcijas dienā (olu ražošanai un šķirošanai līdz 124 milj.gb/gadā, dzīvnieku barības ražošanai līdz 14600 t/gadā);
- 3.3. sadzīves, ražošanas notekūdeņu savākšanai un attīrīšanai notekūdeņu bioloģiskās attīrīšanas iekārtās "BIO-100" (ar projektēto jaudu 100 m³ /dnn, NAI identifikācijas Nr.A6000317) un attīrīto notekūdeņu novadīšanai līdz 48 m³ /dnn jeb 17300 m³ /gadā ar izplūdi biodīķī un tālāku izplūdi meliorācijas grāvī (notekūdeņu izplūdes vietas Nr.N600031).
4. Atbilstoši Iesniegumā norādītajam – Paredzētās darbības ietvaros plānots izbūvēt papildu novietnes mājputnu audzēšanai, vienlaicīgi kompleksa teritorijā paredzot līdz 2 000 000 dējējvistu audzēšanu, palielinot esošo mājputnu vietu skaitu par 1 575 000. Norādīts, ka katrā novietnē paredzētas 125 000 dējējvistu vietas. Tāpat paredzēts palielināt saražotās produkcijas vistu olu apjomu no 124 000 000 gadā līdz 560 000 000 gadā (IVN ietvaros tiks izvērtēts un precizēts saražoto olu apjoms). Secināms, ka paredzēts izbūvēt arī nepieciešamo infrastruktūru produkcijas šķirošanai un pārstrādei, ūdensapgādei un notekūdeņu savākšanas, novadīšanas sistēmai, barības izejvielu gatavošanai un uzglabāšanai, kā arī mēslu apsaimniekošanai. Putnu mēslu apsaimniekošanas infrastruktūras izbūvē plānotas šādas alternatīvas – putnu mēslu nodošana biogāzes stacijām un lauksaimniekiem, putnu mēslu žāvēšana un granulēšana kompleksa teritorijā, putnu mēslu pārstrāde kompleksa biogāzes stacijā.
5. No Iesnieguma tāpat izriet, ka paredzēts izmantot jau šobrīd esošos pievadeļus, nepieciešamības gadījumā paredzot to rekonstrukciju. Lai nodrošinātu iekšējo loģistiku, tiks izbūvēti jauni ceļi uzņēmuma teritorijā. Objektā tiks izmantotas esošās inženierkomunikācijas, kā arī veikta to pārbūve, lai nodrošinātu jauno būvju darbību. Ūdens ieguvei un apgādei tiks izmantoti jau esošie uzņēmuma artēziskie urbumi, un tiek izvērtēta papildu artēzisko urbumu izveide, kas tiks precizēts IVN procesā. Tiek plānota esošā elektroapgādes pieslēguma jaudas palielināšana, kā arī paredzēts vērtēt biogāzes ražošanas iekārtas būvniecību, lai nodrošinātu radušos vistu kūtsmēslu pārstrādi. Norādīts, ka IVN ietvaros tiks novērtēti un salīdzināti arī tehniskie risinājumi mītņu pārbūvei, tai skaitā, piemēram, ventilācijas izvadu izvietojumam, grīdu segumam, barības padeves un mēslu savākšanas risinājumiem.
6. Tuvākās mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas (dzīvojamās mājas "Ziedi 1" un "Ziedi 2") atrodas otrpus autoceļam V383 ~20 m attālumā no Darbības vietas robežas, attālums starp esošajām mājputnu novietnēm un dzīvojamām ēkām ir ~ 60 m. Uz ziemeļiem no Darbības vietas ~100 m attālumā atrodas dzīvojamās apbūves teritorija "Vārdavi" un ~ 400 m attālumā – "Mētras 1" un "Rudzīši". Uz rietumiem no Darbības vietas ~ 55 m attālumā atrodas dzīvojamās apbūves teritorija "Zemdegas", ~ 220 m attālumā – "Vengerski", ~ 330 m attālumā – "Mežmalas".
7. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes uzturēto dabas datu pārvaldības sistēmu "Ozols" Darbības vietā un tās tiešā tuvumā nav konstatētas Latvijā vai Eiropā īpaši aizsargājamu sugu vai biotopu atradnes. Tuvākais Eiropas nozīmes aizsargājamais meža biotopu poligons atrodas ~200 m uz austrumiem no Darbības vietas. Darbības vietai tuvākā īpaši aizsargājamā dabas teritorija ir aizsargājamo ainavu apvidus "Veclaicene" (Eiropas nozīmes aizsargājamā dabas teritorija (Natura 2000)), kas atrodas ~ 2,3 km attālumā.
8. Ierosinātāja Paredzēto darbību pieteikusi saskaņā ar Novērtējuma likuma 4. panta pirmās

daļas 1. punktu, kas noteic, ka *“ietekmes novērtējums nepieciešams paredzētajām darbībām, kuras ir saistītas ar šā likuma 1. pielikumā minētajiem objektiem”*. Konkrētajā gadījumā Birojs secina, ka:

- 8.1. Novērtējuma likuma 4. panta pirmās daļas 1. punkts noteic, ka IVN nepieciešams paredzētajām darbībām, kuras ir saistītas ar šā likuma 1. pielikumā minētajiem objektiem. Novērtējuma likuma 4. panta pirmās daļas 5. punkta a) apakšpunkts noteic, ka *“ietekmes novērtējums nepieciešams izmaiņām esošajās darbībās, ja izmaiņas atbilst Novērtējuma likuma 1. pielikumā minētajām robežvērtībām”*.
- 8.2. Ierosinātājas Paredzētā darbība (izmaiņas) pārsniedz Novērtējuma likuma 1. pielikuma *“Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams”* 23. punkta 2) apakšpunktā noteikto darbības robežlielumu *“mājputnu intensīvās audzēšanas kompleksi ar vairāk nekā 60 000 vietu vistām”*. Līdz ar to Paredzētā darbība atbilst Novērtējuma likuma 4. panta pirmās daļas 1. un 5. punkta a) apakšpunktam, kas nosaka: *“ietekmes novērtējums nepieciešams izmaiņām esošajās darbībās, ja izmaiņas atbilst Novērtējuma likuma 1. pielikumā minētajām robežvērtībām”* un 1. pielikuma 23. punkta 2) apakšpunktam, tādēļ IVN veikšana ir obligāta;
- 8.3. Novērtējuma likuma 7. pants paredz, ka paredzēto darbību, kas minēta šī likuma 4. panta pirmās daļas 1. punktā, ierosinātais piesaka Birojam, iesniedzot rakstveida iesniegumu, bet šā likuma 14. viens *prim* panta pirmā *prim* daļa paredz, ka Birojs par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu izdod lēmumu.
9. Ņemot vērā minēto, Birojs konstatē, ka Paredzētā darbība atbilst Novērtējuma likuma 4. panta pirmās daļas un 1. pielikuma nosacījumiem, tādēļ izdodams lēmums par IVN piemērošanu. Vienlaikus konstatējams, ka viens no būtiskiem IVN ietvaros vērtējamiem jautājumiem būs papildus būvējamo mājputnu novietņu izvietojums un pielaujamība, ņemot vērā Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 *“Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”* (turpmāk – Noteikumi Nr. 240) 140. punktā ar apakšpunktiem noteikto, kas paredz, ka, plānojot jaunas lauksaimniecības dzīvnieku turēšanai paredzētas būves, ievērojami minimālie attālumi no tuvākās esošās dzīvojamās ēkas vai publiskās būves līdz lauksaimniecības dzīvnieku turēšanas būvei. Vadoties no Iesniegumā sniegtās informācijas, secināms, ka minimālos attālumus Paredzētās darbības gadījumā nav iespējams nodrošināt, jo saskaņā ar Iesniegumu katrā jaunajā mājputnu novietnē paredzētas 125 000 dējējvistu vietas, kas atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 23. decembra noteikumu Nr. 835 *“Prasības ūdens, augsnes un gaisa aizsardzībai no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma”* 1. pielikuma tabulas 18. pielikuma nosacījumiem nozīmē, ka katra jaunā būve paredzēta vairāk par 501 dzīvnieku vienību turēšanai. Plānojot šādas jaunas būves jānodrošina, ka tā neatrodas tuvāk par 500 m no tuvākās esošās dzīvojamās ēkas vai publiskās būves (Noteikumu Nr. 240 140.4. apakšpunkts). Izņēmums šāda aprobežojuma piemērošanai iespējams gadījumos, kad ir saņemts blakus esošās zemes vienības īpašnieka (vai tuvākās būves īpašnieka) rakstveida saskaņojums (Noteikumu Nr. 240 142. punkts).
10. Ievērojot Novērtējuma likuma 15. panta otrās daļas nosacījumu, kā arī ņemot vērā Paredzētās darbības specifiku un mērogu, skarto teritoriju kopumu un lielumu, nosakāms, ka sākotnējās sabiedriskās apspriešanas ietvaros organizējama arī sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanāksme, un tās nepieciešamība saistīta gan ar plānotās darbības apjomu un mērogu, gan ar ietekmes telpisko izplatību un tās sagaidāmo ilgumu. Saskaņā ar Novērtējuma likuma 15. panta pirmajā daļā noteikto, *“ja ir saņemts kompetentās institūcijas lēmums, ka veicams paredzētās darbības ietekmes novērtējums, ierosinātais vismaz vienā pašvaldības izdotajā laikrakstā vai citā vietējā laikrakstā publicē paziņojumu par paredzēto darbību un sabiedrības iespēju iesniegt rakstveida priekšlikumus par šīs darbības iespējamo ietekmi uz vidi, kā arī individuāli informē tos nekustamo īpašumu*

īpašniekus (valdītājus), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar paredzētās darbības teritoriju. Ierosinātais minēto paziņojumu ievietošanai mājaslapā internetā elektroniski iesniedz kompetentajai institūcijai un pašvaldībai, kuras administratīvajā teritorijā tiek plānota paredzētā darbība". Birojs vērš Ierosinātājas uzmanību, ka sabiedriskās apspriešanas organizēšanas nosacījumus pašlaik papildus noteic arī likuma "Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likums" 20. pants.

11. Novērtējuma likuma 16. panta pirmā daļa paredz, ka pēc ierosinātāja rakstveida pieprasījuma kompetentā institūcija, kas konkrētajā gadījumā ir Birojs, izstrādā un nosūta ierosinātajam programmu, kas ietver prasības attiecībā uz informācijas apjomu un detalizācijas pakāpi, kā arī ietekmes novērtējuma turpmākai veikšanai nepieciešamo pētījumu un organizatorisko pasākumu kopumu. Savukārt Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumu Nr. 18 "*Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību*" 29. punkts noteic, ka paredzētās darbības ierosinātais rakstisku pieprasījumu par programmas izstrādāšanu iesniedz Birojā ne agrāk, kā pēc paziņojuma par sākotnējo apspriešanu publicēšanas atbilstoši šo noteikumu 22.1. apakšpunktam.

Izvērtētā dokumentācija:

Ierosinātājas 2021. gada 19. augusta Iesniegums.

Lēmums:

Piemērot sabiedrības ar ierobežotu atbildību "*Alūksnes putnu ferma*" (reģistrācijas Nr. 43203003333) paredzētajai darbībai – izmaiņām esošajā SIA "*Alūksnes putnu ferma*" darbībā - vistu audzēšanas un olu ražošanas kompleksa "*Alūksnes putnu ferma*" pārbūvei un ražošanas apjomu palielināšanai nekustamajos īpašumos "*Putni*" (kadastra apzīmējums 3696 008 0051), "*Mētras*" (kadastra apzīmējums 3696 008 0052) un "*Mētras 1*" (kadastra apzīmējums 3696 008 0177), Ziemera pagastā, Alūksnes novadā – ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Novērtējuma likuma 4. panta pirmās daļas 1. punkts un 5. punkta a) apakšpunkts, 7. pants, 14. viens *prim* panta pirmā *prim* daļa, 15. pants, 1. pielikuma "*Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams*" 23. punkta 2) apakšpunkts.

Lēmuma apstrīdēšana:

Atbilstoši Novērtējuma likuma 14. viens *prim* panta otrajai daļai šo Biroja lēmumu var pārsūdzēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas, iesniedzot sūdzību Administratīvās rajona tiesas atbilstīgajā tiesu namā (Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 189. panta pirmā daļa) pēc pieteicēja adreses (fiziskā persona — pēc deklarētās dzīvesvietas adreses, papildu adreses (Dzīvesvietas deklarēšanas likuma izpratnē) vai nekustamā īpašuma atrašanās vietas. Lēmums stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam (APL 70. panta pirmā daļa).

Direktora p.i.;

Ietekmes uz vidi novērtējumu daļas vadītāja (*paraksts**) Iveta Jēgere

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu*